

Programmabegroting 2022

15-11-2021

Lokale heffingen

Financieel strategisch adviseur: K. Deutekom

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen bevat alle onderwerpen die volgens artikel 10 van het BBV in deze paragraaf aan de orde moeten komen, te weten:

- De inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Herziening belastinggebied

De voormalige staatssecretaris van Financiën heeft de Kamer toegezegd om begin 2020 concrete bouwstenen en voorstellen voor verbeteringen en vereenvoudigingen van het belastingstelsel op te leveren. In zijn brief van 15 april 2019 heeft hij vervolgens het proces uiteengezet hoe tot deze bouwstenen te komen. In mei 2020 geeft de staatssecretaris invulling aan deze toezegging middels het pakket 'Bouwstenen voor een beter belastingstelsel'.

Coronavirus

De afronding van het traject 'Bouwstenen voor een beter belastingstelsel' vond plaats ten tijde van het uitbreken van het coronavirus. De crisis als gevolg van de uitbraak van het virus heeft geen rol gespeeld in het opstellen van de beleidsopties. Hoewel nog veel onzeker is, is al wel duidelijk dat de crisis ingrijpende effecten heeft op de samenleving en de economie. Dit vraagt voor de korte termijn om een andere respons dan de beleidsopties die uit het bouwstenentraject naar voren zijn gekomen. Dit doet echter niets af aan de urgentie van de knelpunten in het belastingstelsel op de (middel)lange termijn en de bijdrage die deze bouwstenen aan de oplossing daarvan kunnen leveren.

Doel en opzet

Het bouwstenentraject is een ambtelijk traject zonder politieke sturing met als doel om uitgewerkte beleidsopties op te leveren voor het volgend kabinet. Wetenschappers, opiniemakers en maatschappelijk organisaties zijn betrokken geweest via seminars en stakeholdersbijeenkomsten. Er zijn 10 verschillende onderzoeken uitgevoerd over de volle breedte van het belastingstelsel. In de onderzoeken is gekeken naar de loon- en inkomstenbelasting (box 1, 2 en 3), de vennootschapsbelasting, de milieubelastingen, belastingen gericht op gezondheidsaspecten, de schenk- en erfbelasting en lokale (gemeentelijke) belastingen.

Verder is gekeken naar een aantal thema's: de Nederlandse belastingmix, het thema vereenvoudiging, opkomst van digitale platforms en de rol van Europa in het belastingstelsel. Met deze onderzoeken is tevens invulling gegeven aan verschillende moties die zijn ingediend met betrekking tot het bouwstenentraject en de toezeggingen van de voormalige staatssecretaris aan uw Kamer.

De verschillende bouwsteenonderzoeken gaan vergezeld van een syntheserapport 'Bouwstenen voor een beter belastingstelsel', waarin de voornaamste knelpunten van ons belastingstelsel in samenhang worden beschreven. Ook staat hier beschreven hoe deze knelpunten kunnen worden aangepakt. Het bouwstenentraject heeft 169 uitgewerkte beleidsopties opgeleverd die een breed spectrum beslaan.

Voor nieuwe belastingen of belastingwijzigingen is een goede uitvoering uiteraard cruciaal. Voor belastingen is de Belastingdienst een belangrijke uitvoerder. De Belastingdienst werkt aan verbetering van de systemen voor informatievoorziening, maar de verwachting is dat de problematiek op dit domein bij de Belastingdienst de komende jaren aanwezig blijft. Dat is dus een aandachtspunt bij uitvoering door de Belastingdienst. Sowieso geldt dat ongeacht welke organisatie optreedt als uitvoerder, de uitvoering gebaat is bij een eenvoudige vormgeving van beleidsvoorstellen. Dit geldt niet alleen voor de component informatievoorziening, maar ook voor het toezicht en de overige onderdelen van de uitvoering.

Het achterliggende bouwsteenrapport 'Herziening gemeentelijk belastinggebied' kunt u terugvinden op de website van het Rijk³⁰.

De geraamde opbrengsten

Op hoofdlijnen hebben we de volgende belastingen en retributies voor 2021 t/m 2025 geraamd:

Opbrengsten	Rekening 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Onroerende zaakbelastingen						
- woningen (eigenaren)	3.995	4.200	4.475	4.675	4.875	4.875
- niet-woningen (eigenaren)	1.667	1.600	1.620	1.620	1.620	1.620
- niet-woningen (gebruikers)	1.363	1.350	1.370	1.370	1.370	1.370
Precariobelasting	642	475	25	25	25	25
Toeristenbelasting	152	560	515	515	515	515
Kostendeekkende tarieven						
Parkeerbelasting	1.229	778	1.128	778	1.128	778
Afvalstoffenheffing	4.030	4.419	4.420	4.420	4.420	4.420
Rioolheffing	3.453	3.286	3.420	3.420	3.420	3.420
Marktgelden	42	56	54	54	54	54
Lijkbezorgingsrechten	106	96	96	96	96	96
Burgerzaken	305	356	356	356	356	356
Bouwleges	1.944	990	981	894	894	894
Overige leges	26	15	15	15	15	15
Totaal	18.954	18.181	18.475	18.238	18.788	18.438

In 2022 kan geen precario meer worden geheven over leidingen in de gemeentegrond. Dit is terug te zien in de ramingen. De opbrengst precario is hierdoor met € 450.000 verlaagd. Wat overblijft zijn de precario-opbrengsten voor het andere gebruik van gemeentegrond, voornamelijk terrassen.

³⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/18/herziening-gemeentelijk-belastinggebied>